

KRIPTOESZKÖZBŐL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM ADÓZTATÁSA HAZÁNKBAN

A kriptoeszközökkel végzett tevékenység két főbb bevételi forrása a kriptobányászat és a kriptó-kereskedelem.¹ Mivel egyszerűbb infrastruktúrával is végezhető ezek a gazdasági tevékenységek, így a jogi személyek mellett a magánszemélyek számára is nyitva áll a lehetőség, hogy egyes kriptovaluták árfolyam-ingadozásaira spekulálva jövedelemhez jussanak, vagy erőforrás (hardver- és szoftvereszköz telepítésével és villamos energiával) ráfordítással kriptovalutát bányásszanak.² Az így keletkezett kriptovaluta-többlet mint nyereség pedig átváltható fiat pénzre. A blokklánc-technológia jellege miatt az állami közvetlen ellenőrzési lehetősége korlátozott.³

A nemzetközi gyakorlat azt mutatja, hogy a jegybankok aktívan részt vesznek a virtuális fizetőeszközök szabályozásában (pl. USA esetében a Fed vagy a SEC), akár támogató, akár szigorúan ellenálló módon (pl. People Bank of China). A magyar szabályozás inkább összecseng az Európai Központi Bank álláspontjával, miszerint a tájékoztatást tekintik legfőbb feladatuknak. A magyarországi kriptoszolgáltatók felügyeleti szerve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Iroda.⁴

Emellett az államok részéről jogos igényként merül fel ebből a tevékenységből származó jövedelem adóztatása. Hogy mi tekinthető jövedelemnek, mekkora az adó mértéke és milyen költségek számolhatók el, ez államonként változhat. A jövedelemadó szempontjából kétféleképpen minősíthető a kriptovaluta: vagyonként, ideértve a vagyoni jogot megtestesítő értékpapírokat is, vagy külföldi valutaként. Az államok többségében az uralkodó szemlélet a vagyonként való besorolása, ami tőkenyerességadót von maga után.⁵ Az Egyesült Államokban például a kriptovaluták vagyonként való minősítése azt jelenti, hogy a bevallási kötelezettség minden egyes olyan tranzakcióra fennáll, ami a tőkenyerességet eredményezett. Ugyanakkor lehetővé teszi a szokásos jövedelemadó-kulcsnál alacsonyabb adókulcs alkalmazását, ha az adózó egy évnél hosszabb ideig tartja meg.⁶ Ezt a gyakorlatot folytatja az Egyesült Államokon kívül Németország⁷ és Portugália⁸ is. A tulajdonszemléletű álláspont esetén viszont szükséges a nyereség és veszteség elhatárolása, ami a kisebb befektetők számára nagy adminisztratív terhet jelent. Harmadik lehetőségként kínálkozik, hogy a kriptovaluták megszerzésére, azzal való kereskedésre, tartására úgy tekintünk, mint szerencsejátékokra, azaz ugyanúgy kellene adóztatni. Negyediként pedig ott van India alternatív megoldása: nem ismerik el legálisan a kriptoeszközökkel végzett tevékenységet, de egyedi adószabályrendszert hoztak létre, amelynek célja kifejezetten az, hogy 30 százalékkal adóztassa a „virtuális digitális eszközökkel” való kereskedésből származó jövedelmet. Az adókulcsot ráadásul kíséri egy további százalékos pótdíj is az egyes tranzakciók után.⁹

Magyarország alkalmazkodott az új kihíváshoz és 2022. január 1. napjától az egyes adótörvények módosításáról szóló 2021. évi LXIX. törvénnyel, a magánszemélyeket érintően, új adózási szabályokat léptette érvénybe a kriptoeszközökkel végrehajtott ügyletből származó jövedelemre. Az új rendelkezések tükrében azt kívánom bemutatni, hogy Magyarország a fentiekben leírt szemléletek alapján hogyan pozicionálta magát.

A törvénymódosítást követően a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban Sza tv.) 67/C. § (1) bekezdésben a kriptoeszközökkel végrehajtott ügyletből származó jövedelemnek minősül a magánszemély által kötött kriptoeszközökkel végrehajtott ügylet(ek) alapján az adóévben elért ügyleti nyereség. A szabályozás azokra az ügyletekre terjed ki, amikor a magánszemély bárki számára elérhető, tehát nem zártkörű ügyletben kriptoeszközt átruház, átenged –

ideértve a kriptoeszköz biztosította jog gyakorlását is –, és ezzel nem kriptoeszközben, hanem törvényes fizetőeszközben szerez bevételt. Adókötelezettség keletkezik, ha az ügyleti nyereség akár online, akár offline térben realizálódik. Előbbire példa, ha az adózó a kriptoeszköz nyereségét a kriptotőzsde felhasználói felületén belül – kiutalási kérelem nélkül – váltja át törvényes (bármilyen devizanemű) fizetési eszközre. Az utóbbira pedig, ha a magánszemély az ingatlan vételárát BTC-ben (Bitcoin) fizeti meg vagy apportként használja társasági saját tőke biztosítására. Adóbevallási és -fizetési kötelezettség nem merül fel, ha a magánszemély a kriptoeszközt egy másikra átváltja, elcseréli.¹⁰

Az ügyleti eredmény megállapítása során bevételként a kriptoeszköznek a kriptoeszköz átruházása, átengedése időpontjára megállapított szokásos piaci értékét kell figyelembe venni még abban az esetben is, ha a kriptoeszköz értékesítése áron alul valósult meg. A jövedelem megszerzése az a nap, amikor a magánszemély, nem kriptovalutában, megkapja annak az ellenértéket. Ügyleti nyereségről akkor beszélhetünk, ha az ügyletek révén megszerzett tárgyévi bevételek összege meghaladja az ügyletekhez kapcsolódó költségekre fordított igazolt kiadások összegét. Ügyleti veszteséget kell megállapítani (a meghaladó rész tekintetében) akkor, ha az említett tárgyévi kiadások összege meghaladja a tárgyévi bevételek összegét.¹¹ A jogalkotó 2024. január 1. napjától az ügyleti veszteség megállapítását abban az esetben is lehetővé teszi, ha a tárgyévben ügyleti bevétel szerzése nem történt.¹² Igazolt kiadásnak minősülhet a kriptoeszköz vásárlással, előállításával (pl. kapcsolódó villamos energia költsége, ha a kiadásokról számlával, bizonylattal rendelkezik a magánszemély), vagyoni érték kriptoeszközre való cseréjével kapcsolatban felmerült költség, illetve a szolgáltatásnyújtás vagy tevékenység ellenértékéért megszerzett kriptoeszköz megszerzőkor piaci értéke.¹³ A jogalkotó elengedi az adó bevallását azoknál, akik jövedelemkiegészítő jelleggel végzik a tevékenységüket: ügyleti bevételt nem kell megállapítani, amennyiben az ügyletből származó bevétel a minimálbér 10 százalékát nem haladja meg, feltéve, hogy a bevétel megszerzésének napjára más, azonos tárgyú ügyletből a magánszemély nem szerez bevételt, továbbá akkor, ha az adóévben e bevételek összege a minimálbért nem haladja meg.¹⁴

A magánszemély kriptokereskedési céllal az egyes befektetéseit a kriptovaluta-váltónál vagy letéti szolgáltatónál átutalással, kriptokártya-, bankkártyavásárlással, kriptoeszközökölcsönből, felhasználói fiókon belül fiat egyenlegről történő vásárlással, vagy akár a saját kriptopénztárcájából történő utalással teheti meg.¹⁵ A felhasználói tranzakciók számát – az átváltás módjától függetlenül – a megvásárolni kívánt kriptovaluta-fajták száma határozza meg az egyes „coin”-ok által használt blokkláncok különbözősége miatt. Tehát azok összeválogatását, befektetési csomaggá alakítását és egyetlen tranzakcióval történő kiegyenlítését a kriptotőzsdei szolgáltatói felületek jellemzően nem teszik lehetővé.¹⁶ A véleményem szerint a befizetés módjának megválasztásával viszont az adóhatóság ellenőrzési lehetősége szűkíthető, mivel az adatok kinyeréséhez eltérő nyilvántartás, adatbázis vagy szolgáltatói megkeresés szükséges a részéről.

A kiutalás (bankszámlára vagy kriptopénztárcára) is kriptovaluta nemenként vagy a felhasználói fiókhöz rendelt fiat egyenleg devizaneméhez rendeltén történik. A befizetéshez hasonlóan a szolgáltató ez esetben sem teszi lehetővé a felhasználónak az egyes általa birtokolt eszközök összeválogatását, majd egyben történő kiutalását. A bankszámla esetében a kiutalásnál az egyes kriptoszolgáltatók – a banki költségek csökkentése érdekében – lehetővé teszik, hogy a felhasználó

lók egyes kriptovaluta-értékesítések után realizált fiat pénznemű bevételeit a virtuális számlájukon összegyűjtésük, majd egy összegben utaltassák ki a bankszámlára.¹⁷ Az ellenőrzést végző adóhatóság számára a befektetett összeg a vizsgált magánszemély bankszámláján terhelésként jelentkezik, ami mindig egy-egy kriptovaluta-fajta megvásárlásához tartozik, míg a kriptovaluta-váltótól érkező jóváírások akár több kriptovaluta értékesítéséből származó bevételt is lefedhetnek. Ezt azért tartom fontosnak megemlíteni, mert a magánszemély a kiutaltatás késleltetésével optimalizálhatja, költségeihez igazíthatja az üzleti nyereségét, ugyanis az ügyleteket kriptovalutanemenként párosítani nem kell. Így az adózónak csak azt kell számon tartani, hogy mennyi fiat pénzt költött kriptougyletre, és mekkora összegben értékesített kriptopénzt a készletéből. A törvény nem követeli meg, hogy a bevallás tartalmazza az adózó által felhalmozott kriptoeszközök és annak piaci értékét. Így könnyen előfordulhat, hogy az adózó évről évre veszteséggel zárja az adóévet az szja-bevallása szerint, ugyanakkor a kriptovalutában felhalmozott eredménye egyre nagyobb lesz.

A hazai szabályozás ezt úgy próbálja szűkíteni, hogy az ügyletből származó veszteséget két évre visszamenőleg adókiegyenlítésre fel lehet használni, amennyiben a veszteséggel érintett adóévben ez az üzleti veszteség feltüntetésre került az adóbevallásban.¹⁸ Az adózó így a kriptovaluta-váltónál esetlegesen összegyűjtött összeget a kiadás keletkezésétől számított két éven belül ki kell utaltassa, amennyiben annak ráfordításait, költségeit vagy veszteségét is érvényesíteni kívánja az adóbevallásában. A kriptobányászat önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül.¹⁹ Ezért a kriptobányász magánszemély igazolt kiadások tételes elszámolás helyett 10%-os költségnyad-elszámolást is választhat, amit nem kell igazolni.²⁰ Az adókulcs 15%-os²¹ az üzleti nyereségre, amit személyijövedelemadó-előlegként kell bevallani és befizetni az adóévet követő esztendő május 20. napjáig.²²

A kriptokereskedési lehetőséget magyarországi magánszemélyek jellemzően külföldi online platformok közvetítésével veszik igénybe, így az esetleges üzleti nyereség is külföldről származik.²³ Az adókötelezettség keletkezésénél alapvető kérdés, hogy az adózó magánszemély a forrás elve vagy a rezidencia elve alapján adózzon.²⁴ A legtöbb ország nem az állampolgársághoz köti az adókötelezettség keletkezését, hanem a tartózkodási helyet tartják irányadónak.²⁵ A kriptojövedelmekre az Szja tv. nem tartalmaz eltérő illetékességi szabályokat. A Szja tv. 2. § (4) bekezdése szerint Magyarországon a belföldi illetőségű magánszemély adókötelezettsége kiterjed a belföldről és a külföldről származó összes jövedelmeire is. A külföldi illetőségű személy adókötelezettsége korlátozott, a jövedelemszerzés helye alapján belföldről vagy nemzetközi szerződés, viszonyosság alapján Magyarországon adóztatható bevételre terjed ki. A törvény alapelveként rögzíti,²⁶ hogy a kettős adóztatás elkerülésére érdekében a nemzetközi szerződések elsőbbséget élveznek.²⁷ A nemzetközi adóegyezmény pedig meghatározza azokat a jövedelemtípusokat, amelyet a részes állam megadóztathat. Mivel a kettős adóztatás elkerülését szabályozó egyezmények általában nem tartalmaznak külön szabályt a kriptovaluták adásvételéből származó jövedelem adózására, így ez a típusú jövedelem az adóegyezmények alapján egyéb jövedelemnek minősül, ami kizárólag abban az államban adóztatható, amelyben a jövedelmet szerző magánszemély belföldi illetőséggel rendelkezik.²⁸

A fentiekben bemutatott szabályok azt a jogkövető belföldi illetőségű (magánszemély) adózó magatartását modellezi, aki saját magyar bankszámlájáról fektet be és oda is utaltatja ki a bevételeit. A magyar adóhatóság monitoringrendszerének kihívást jelenthet, ha az adózó a jövedelem eltitkolása érdekében a bevételt máshova csatornázza, pl. külföldi bankszámlára, vagy a fiat pénzre átváltást és kiutalást megosztja a hozzátartozói között, amit az adóügyi nemzetközi információcsere kiterjesztésével igyekszik az állam ellensúlyozni.²⁹ A kriptougyleteknél az adóelkerülés látenciáját növeli az az esetkör, amikor az adózó a kriptovaluta-nyereséget még a kiutalás előtt különböző javak vagy szolgáltatások megvásárlására fordítja a kriptobetéti kártyájával (pl. külföldi utazás költségeire, online kaszinósra vagy online vásárlásra).³⁰

A magánszemélyek általi kriptobányászatot, az elmúlt években tapasztalható egyre növekvő tőkeigény miatt, mindinkább felváltja a vál-

lalkozási formában végzett bányászfarmok tevékenysége.³¹ A magyar adójogszabályi környezetbe értelmezve ez azt jelenti, hogy a gazdasági társaságban folytatott bányászatból elért nyereség után a társasági adó mértéke 9%.³² A Tao tv. nem alkalmaz külön adókulcsot a kriptoeszközzel végzett tevékenységre, ezért az adóalap meghatározásánál valamennyi belföldön végzett vállalkozási tevékenységből származó jövedelmet figyelembe kell vennie az adózónak. Az elhatárolt veszteség öt évig számolható el, de csak a nyereség 50%-áig.³³ Magyarországon nincs egységes számviteli állásfoglalás, hogy az üzleti beszámolóban a kriptoeszközök készletként, immateriális javakként (pl. szellemi terméként), vagy követelésként kell feltüntetni, így a kriptoeszköz számviteli besorolása a kimutatott eszköz értékére jelentős hatással van (pl. értékcsökkenés elszámolhatóságánál), ami a társasági adó alapját is befolyásolja.³⁴ Társasági adó esetén a bányászati tevékenységekből származó bevételek akkor tekinthetők pénzügyi bevételnek, ha a bányászott virtuális eszközt pénzként számolják el, de a globálisan elfogadott egységes árfolyam hiánya mellett a magyar adó-, illetve számviteli törvények sem határozzák meg azt a forrást vagy intézményt, amely által jegyzett vagy közölt árfolyamot alkalmazni kellene.³⁵

Ha magánszemély osztalékként vonja ki a társas vállalkozásának nyereségét, úgy az adó mértéke személyi jövedelemadó adókulcsához igazítottan 15%,³⁶ amihez hozzájön még 15% szociális hozzájárulási adó is.³⁷

A kriptoeszektort érintő magyar adóhatósági ellenőrzések során visszatérő kérdésként merül fel, hogy a tisztán kriptobányászati tevékenységgel foglalkozó gazdasági társaság a beszerzéseinek és az igazolt költségeinek általánosforgalmiadó-tartalmát el tudják-e számolni, azzal az adóalapjukat csökkenthetik-e.³⁸ A kriptobányászathoz szükséges speciális ipari számítógépek és egyéb műszaki-informatikai eszközök beszerzésének összege, valamint az időszakosan visszatérő magas villamosenergia-díjak arra csábíthatják az adózó jogi személyt, hogy ezen költségek áfatartalmával optimalizálják a befizetendő adójukat. A válaszhoz azt kell megvizsgálni, hogy ilyen esetben a kriptobányász vállalkozás egyáltalán áfakörbe tartozik-e. Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CVII. törvény (továbbiakban Áfa. tv.) 2. § a) pontja szerint általános forgalmi adót kell fizetni az adóalany által – ilyen minőségében – belföldön és ellenérték fejében teljesített termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása után. A kriptobányászattal a bányász célja blokkláncon végbemenő tranzakciók sikeres hitelesítése, amely után kriptovaluta formájában tranzakciós díjban részesül. Termékértékesítésnek minősül a birtokba vehető dolog átengedése, amely az átvevőt tulajdonosként való rendelkezésre jogosítja, vagy bármely más, a birtokba vehető dolog szerzése szempontjából ilyen joghatást eredményező ügylet.³⁹ A kriptobányászathoz a tranzakciós jutalom megszerzése és kriptovaluta keletkezése történik, nem annak átengedése. Ha pedig azt is figyelembe vesszük, hogy az Áfa. tv. kiveszi a birtokba vehető dolog köréből a pénzt, a készpénz-helyettesítő fizetési eszközt, a pénzhelyettesítő eszközt és az értékpapírt,⁴⁰ úgy analóg módon a kriptovaluta eszköz is ezekhez a kivételekhez sorolható. A kriptobányászattal nyert kriptovaluta ellenértékének kriptotőzsdén keresztül történő átváltásakor, vagy a bankszámlára utalásakor nincs olyan vevő vagy megrendelő, akivel szemben a vállalkozásnak számlakiállítási kötelezettsége lenne. A kriptobányászattal létrehozott új érték (kriptovaluta) hozamként értelmezhető, amellyel leginkább a befektetési (pénzügyi) tevékenységhez hasonlítható. Ez viszont az általános forgalmi adó alóli mentességet élvezzi⁴¹ a tevékenység sajátos jellege miatt. A fentiek alapján kijelenthető, hogy a kriptobányászathoz nem áfaköteles tevékenység, mivel a bevétel nem klasszikus adóköteles belföldi árbevétel, hanem áfamentesen elszámolt egyéb bevétel. Ebből az is következik, hogy az áfaköteles bevétel szerző tevékenységének nem minősülő bányászattal felmerült költségek, szállítói számlák általánosforgalmiadó-tartalma sem helyezhető levonásba vagy igényelhető vissza.⁴² A magyar adójogi rendelkezés összhangban áll az Európai Unió Bíróságának 2015. október 22-én a Skatteverket kontra Hedqvist (C-264/14.) ügyben meghozott ítéletével. Ebben a fontos döntésében az Európai Unió Bírósága rávilágított, hogy a bitcoinok használatával (azzal történő fizetéssel) nem valósul meg áfaköteles szolgáltatás. A bitcoinnal történő fizetés nem minősül barterügylet-

nek, így a bitcoinok hagyományos valutára történő pusztá átváltása (vagy fordítva) szintén nem tartozik hozzáadottérték alapú adó hatálya alá. Az átváltási szolgáltatás áfamentes.⁴³

A magyar jogalkotó a nemzetközi trendeket felismerve, a kriptoeszközökkel végzett tevékenység adókönyvezetét a fentiekben ismertett szabályokkal teremtette meg. Azzal, hogy a személyi jövedelemadóról szóló törvényben külön alcímét szentelt ezen típusú bevétel-szerző tevékenységnek, megszüntette a jogbizonytalanságot az adókötelezettség tekintetében és kiszámíthatóbbá tette az adótervezést.

Azonban az adóellenőrzést nehezíti az a körülmény, hogy a blokkláncon megjelenő tranzakciók adatai, amennyiben azok kriptoeszköz-szolgáltatók platformjaihoz nem kapcsolódnak, anonim módon jelennek meg. KIRÁLY Péter Bálint figyelemre méltó megoldási javaslatára, hogy a blokklánckok hivatalos állami nyilvántartása legyen, ahová csak azok a blokklánckok kerülhetnének be, amelyek a felhasználó ügyfélszolgálatát és biztosságot, illetve egyes kriptoeszköz-szolgáltatók csak ezekhez az államilag elismert blokklánckhoz tartozó kriptovalutát válthatnának át törvényes fizetési eszközzé. Ebben az esetben a személyes adatok kezelése fokozottan hangsúlyossá válik az üzleti titok védelmének érdekében, ami nyilvános blokklánckok leváltását teszi szükségessé privát blokklánckokra. Viszont ennek hitelessége is csak akkor biztosítható, ha a hitelesítést felelős node-ok több mint felét az állam birtokolja.⁴⁴

Jegyzetek

1 THIEMANN, Andreas: Cryptocurrencies: An empirical view from a tax perspective. *JRC Working Papers on Taxation and Structural Reforms* No.12/2021. European Commission. Joint Research Centre. Sevilla. JRC126109. pp. 8–9. [2024.08.05]. https://joint-research-centre.ec.europa.eu/document/download/162e60d1-fd97-45a1-a4fa-a08b2770ecbb_en

2 KUMARI, Pooja – MAMIDALA, Vasanthi – CHAVALI, Kavita – BEHL, Abhisek: The changing dynamics of crypto mining and environmental impact. *International Review of Economics & Finance*. Vol. 89. 2024. január. p. 941. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1059056023003246> [2024.09.06.]

3 KIRÁLY Péter Bálint: A terrorizmus finanszírozásának új eszközei: a blokklánckok és kriptovaluták. In: BARTÓK Róbert (szerk.): *A terrorizmus elleni küzdelem aktuális kérdései a XXI. században*. Gondolat Kiadó. 2019. p. 155.

4 HAJDU Gergely: Ismertető az első kriptovalutákat átfogóan érintő törvényről. *Magyar Jog*, 2020/6. p. 373.

5 El Salvador állama kivételnek tekinthető, mivel teljes adómentességet élvez a kriptovaluta utáni nyereség.

6 CHASON, Eric D.: Crypto Assets and the Problem of Tax Classifications. *Washington University Law Review*. Vol.100. pp. 805–806. <https://scholarship.law.wm.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3167&context=facpubs> [2024.07.03.]

7 TIWARI, Pratibha: *A Guide to Cryptocurrencies Tax in Germany*. Kryptoskatt. <https://kryptoskatt.com/guides/a-guide-to-cryptocurrency-tax-in-germany> [2024.03.03.]

8 SANTOS, Rodolfo José: *Ultimate Guide for Crypto Taxation In Portugal for 2023*. <https://fiscal.pt/en/crypto-taxation-in-portugal/>. A portugál személyi jövedelemadóról szóló törvény a kriptoeszköz-kereskedésből származó jövedelmet a származtatott pénzügyi eszközökkel kapcsolatos műveletek alá sorolta be, amihez 28%-os adókulcs tartozik. A 365 napig vagy annál hosszabb ideig birtokolt kriptovaluták eladásából származó tökenyereség mentesül az adózás alól, míg a 365 napnál rövidebb ideig birtokolt kriptovaluták eladásából származó nyereség 28%-os adókulccsal adózik.

9 BAER, Katherine – MOOIJ, Ruud de – HEBOUS, Shafik – KEEN, Michael: Taxing Cryptocurrencies. WP/23/144. *IMF Working Paper*. 2023. július. p. 13.

10 KOPÁNYINÉ MÉSÁROS Edda: *Adó-visszatérítés a beváltási tervezetben és egyéb tudnivalók*. Adó szaklap – Személyi jövedelemadó. Wolters Kluwer Jogtár. 2022/6. p. 3.

11 WIRTH-VELKEI Mónika: *A kriptovaluták adózása 2021–2022*. Adó szaklap – Személyi jövedelemadó. Wolters Kluwer Jogtár. 2022/11. pp. 4. és 8–9.

12 Sza tv. 67/C. § (2) bekezdését módosította 2024. január 1. napjától a légitársaságok hozzájárulásáról és egyes adótörvények módosításáról szóló 2023. évi LIX. törvény.

13 Sza tv. 102. § (3) bekezdés átmeneti szabálya szerint magán személy adózó 2021. évre visszamenőlegesen is megteheti erre vonatkozóan az adóbevallási kötelezettségét, amivel akár érvényesítheti a 2021. év befizetéseivel kapcsolatosan felmerült költségeket (üzleti veszteséget) is.

14 Sza tv. 67/C. § (2) bekezdése.

15 AIELLA, Darren – BAKER, Scott – BALLYUK, Tetyana – DI MAGGIO, Marco – JOHNSON, J.Mark – KOTTER, Jason: *The Effects of Cryptocurrency Wealth on Household Consumption and Investment*. Federal Deposit Insurance Corporation. 2024. február 9. p. 9. <https://www.fdic.gov/system/files/2024-07/johnson-paper.pdf> [2024.08.03.]

16 Coinbase Ltd., Binance Ltd., Paywards Trading Ltd. (Kraken), BlockChange Kft. szolgáltatók online felületen közzétett felhasználó szerződése, gyakori kérdések alatt megjelenő tájékoztató közleményei szerint.

17 BAKER, Brian: *How to cash out your crypto or Bitcoin*. 2024. február 9. <https://www.bankrate.com/investing/how-to-cash-out-crypto-bitcoin/> [2024.09.08.]

18 Sza tv. 67/C. § (5) bekezdése.

19 Sza tv. 16. § (1) és (3) bekezdése.

20 Sza tv. 17. § (3) bekezdés b) pont.

21 Sza tv. 8. § (1) bekezdése.

22 Sza tv. 12/C. § (4) és 67/C. § (8) bekezdése.

23 MAGYAR NEMZETI BANK: *Fokozott befektetői kockázattal járhatnak a kriptoeszközök, kriptotőzsdék*. 2024. április 11. napi sajtóközlemény.

24 ERDŐS Éva – KISS Liliána: A kettős adóztatás és nem adóztatás mint az európai adójog új jelenségei. *Miskolci Jog Szemle*. 15. évfolyam. 1. különszám. 2020. p. 80.

25 ERCSEY Zsombor: *Az Sza- és az Áfa-szabályozás igazságossága a magyar adórendszerben*. Doktori értekezés. Pécs. 2012. p. 136.

26 Sza tv. 2. § (5) bekezdés.

27 ROSENFELD Anita: *A külföldi jövedelmek utáni adófizetés és bevallás Magyarországon*. <https://adovilag.hu/2024/03/05/a-kulfoldi-jovedelmek-utani-adofizetes-es-bevallas-magyarorszagon/> [2024.08.03.]

28 WIRTH-VELKEI Mónika i. m. pp. 5–6.

29 Pénzügyminisztérium: *Közös nyilatkozat a kriptovalutákra vonatkozó adóügyi információcsere-szenderdjeri alkalmazásának szándékáról*. 2023. november 10. <https://kormany.hu/hirek/kozos-nyilatkozat-a-kriptovalutakra-vonatkozoadougyi-informaciocsere-szenderdjeri-alkalmazasanak-szandekarol> [2024.09.08.]

30 Europol: *Cryptocurrencies Tracing the Evolution of Criminal Finances*. 2021. p. 9. <https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol%20Spotlight%20-%20Cryptocurrencies%20-%20Tracing%20the%20Evolution%20of%20Criminal%20Finances.pdf> [2024.09.08.]

További kritikaként említhetjük meg, hogy a magyar adóhatóság által alkalmazott szemlélet a „fekete doboz” elvére épül,⁴⁵ amikor is a számára ellenőrizhető befektetett és nyereségként kivett összegek különbözetére fókuszál anélkül, hogy a kriptokereskedési rendszeren belüli tranzakciókat és annak költségeit figyelembe venné. Ezzel részben feláldozza az átláthatóságot. Más szóval pénzmossa kockázatot jelent és lehetőséget nyújt az illegálisan szerzett jövedelem tisztára mosására. Az adózónak ilyen esetben elégséges arra hivatkozni, hogy a bevallott nyereséget a kriptoeszközök árfolyam-ingadozásán érte el.⁴⁶

A személyi jövedelemadó adómértéke kedvezőnek tűnhet, hiszen kriptoeszközzel végrehajtott üzleti nyereséget szociális hozzájárulási adó nem terheli, de az adó mértéke így is az Európai Unió közepmezőnyébe tartozik.⁴⁷ Ráadásul a magyar szabályozás nem garantál adómentességet, akik hosszabb távú befektetési célként vásárolnak vagy bányásznak kriptovalutát. Az üzleti eredmény megállapítására a logikailag legegyszerűbbnek tűnő „fekete doboz” elvét alkalmazza, azaz üzleti veszteséget adókielgyenlítésre csak a tárgyévet megelőző két évre lehet elszámolni, de a szabályozás nem törekszik arra, hogy egyes költségeket és veszteségeket ténylegesen ahhoz a kriptoeszköz-tranzakcióhoz sorolja be, ahol azok keletkeztek. A fentiekben említett kritikai pontok miatt álláspontom szerint a magyar adókönyvezet inkább megtúrt kategóriaként tekint a kriptoeszköz-műveletekből származó bevételekre.

31 DUGGAN, Wayne: *Is Bitcoin Mining Profitable 2022*. Forbes Advisor. <https://www.forbes.com/advisor/investing/cryptocurrency/is-bitcoin-mining-profitable/> [2023.09.30.]

32 A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (továbbiakban Tao. tv.) 19. §.

33 Tao tv. 17. § (2) bekezdés.

34 ERDŐS Gabriella: *Bitcoin, a lejárat nélküli követelés? Iustum Aequum Salutare*. XVI.2020.4., pp. 31. és 33.

35 HALÁSZ Zsolt: *A virtuális pénzeszközökkel összefüggő jogi kérdések az adójog területén. Iustum Aequum Salutare*. 2020/4. p. 41.

36 Sza tv. 8. § (1) bekezdése.

37 A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény 1. § (5) bekezdés c) pont és 2. § (2) bekezdés.

38 Nemzeti Adó- és Vámhivatal: *Kriptovaluta-bányász bukkott meg az áfaellenőrzésen*. 2023. április 14. sajtóközlemény. https://nav.gov.hu/sajtoszoba/hirek/Kriptovaluta-banyasz_bukott_meg_az_afaellenorzesen [2024.02.20.]

39 Áfa tv. 9. § (1) bekezdés.

40 Áfa tv. 9. § (2) bekezdés b) pont.

41 Áfa tv. 86. § (1) bekezdés.

42 GLASER Anita: *Áfaellenőrzés a kriptoeszközök bányászata kapcsán*. Kritepusz Kripto Finance Studio. <https://kriptoadozas.hu/afaellenorzes-a-kriptoeszkozok-banyaszata-kapcsan-ezekre-figyelj/> [2024.01.24.]

43 WOLF, Redmar: *Skatteverket v. Hedqvist (C.J.E.U.)*. *International Legal Materials*. Vol. 55 (4). 720–721. o.

44 KIRÁLY Péter Bálint: *A blokklánck felhasználási lehetőségei az adóelőjárásban*. *Iustum Aequum Salutare*. XV.2019.3. pp. 64–65.

45 Cryptofalka: *Bitcoin és kriptovaluta adózás Magyarországon 2023*. <https://cryptofalka.hu/ismerteto/bitcoines-kriptovaluta-adozas-magyarorszag-2023> [2024.03.30.]

46 RUPPERT, Philipp: *Privacy, Tax Evasion, and the Development of Cryptocurrencies*. *Georgetown Law Technology Review*. Vol 1:2. 2017. p. 414. <https://georgetownlawtechreview.org/wp-content/uploads/2017/04/Ruppert-1-GEO.-L.-TECH.-REV.-401-.pdf> [2024.08.30.]

47 A kriptoeszközökkel végzett tevékenységre megállapított személyi jövedelemadó mértéke Ausztriában 27,5%, Olaszországban 26%, Írországban 20–40%, Lettországban 20%, Szlovákiában és Lengyelországban 19–19%, Csehországban 15–23%, Horvátországban és Bulgáriában 10–10%. Bizonyos feltételek esetén, például a kriptoeszköz határozott időtartamon túl történő tartása esetén, Németországban, Szlovéniában, Görögországban, Szlovéniában, Cipruson és Máltán az adó mértéke 0% is lehet. Cointribune: *Here's an overview of cryptocurrencies taxation in Europe in 2023*. <https://www.cointribune.com/en/tour-deurope-de-la-fiscalite-des-cryptomonnaies-en-2023-2/> [2024.03.30.]